

OLIMPIADA KOPERNIKA – JĘZYK POLSKI

I etap konkursu

.....
(imię i nazwisko)

**Masz przed sobą zadania, na których rozwiązanie przeznaczono 60 minut.
Czytaj uważnie polecenia i wykonuj je zgodnie z instrukcją. Powodzenia!**

Poniższe zadania zawierają sformułowania, które są zgodne z prawdą lub fałszywe. Gdy uznasz, że stwierdzenie jest prawdą, napisz obok niego P, gdy fałszywe F.

1. Aleksander Fredro jest autorem *Zemsty*.
2. Przymiotnik i rzeczownik można poddać koniugacji.
3. Umiejętność budowania perswazyjnej wypowiedzi pisemnej lub ustnej to *retoryka*.
4. Frazeologizm *Od a do zet* znaczy, że ktoś zadanie wykonał tylko w części.
5. Alek, Rudy i Nemecek to bohaterowie *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego.
6. Poniższy cytat pochodzi z II części *Dziadów* Adama Mickiewicza:

Kto nie doznał goryczy ni razu,

Ten nie dozna słodyczy w niebie.

7. W zdaniu: *W uroczej kawiarni pięknego miasta Gdyni dwoje nastolatków prowadziło ożywioną rozmowę* podmiotem jest rzeczownik *rozmowę*.
8. *Inwokacja, porównanie homeryckie, epitet stały* to niektóre elementy eposu.
9. Soplicowo nazywano „centrum polszczyzny” między innymi dlatego, że w domu Sędziego pielęgnowano staropolskie obyczaje.
10. Spójnik i przyimek to niesamodzielne części mowy.
11. Synonimy to wyrazy o identycznym brzmieniu, ale całkowicie odmiennym znaczeniu.
12. *Dwoje* to liczebnik zbiorowy, a *pierwszy* to liczebnik porządkowy.
13. *Szyfowa praca* to frazeologizm pochodzący z Biblii.
14. Jedną z przyczyn napisania przez Jana Kochanowskiego *Trenów* była śmierć jego córeczki Zosi.
15. Lis był jednym z bohaterów *Balladyny* Juliusza Słowackiego.
16. Nazwy mieszkańców państw pisze się dużą literą, a mieszkańców miast – małą.

Podkreśl poprawną odpowiedź.

1. Poeta, który zginął w Powstaniu Warszawskim, to:

- a. Konstanty Ildefons Gałczyński
- b. Krzysztof Kamil Baczyński
- c. Władysław Broniewski
- d. Julian Tuwim

2. Strój szlachecki w XVIII i XIX wieku był w Polsce znakiem i wyrazem:

- a. polskości
- b. kosmopolityzmu
- c. internacjonalizmu
- d. katolicyzmu

3. Egzaltacja to przesadna:

- a. dyskrecja
- b. elegancja
- c. wesołość
- d. uczuciowość

4. Wskaż dwa poprawne użycia wyrazu „kuluary”:

- a. kularowe uczucia, kularowe plotki
- b. kularowe przemówienia, kularowe pogawędki
- c. kularowe rozmowy, kularowe spotkania
- d. kularowe spotkania, kularowe widowisko

5. Mistrzem komedii charakterów był:

- a. Aleksander Fredro
- b. Juliusz Słowacki
- c. Adam Mickiewicz
- d. Jan Kochanowski

6. Dramat, w którym świat realny miesza się ze światem fantastycznym, to:

- a. *Dziady*
- b. *Zemsta*
- c. *Romeo i Julia*
- d. *Antygona*

7. Wskaż podstawowy podział gatunków dramatycznych:

- a. tragifarsa, misterium
- b. spektakl, widowisko
- c. tragedia, komedia
- d. sztuka, przedstawienie

8. Akcja *Pana Tadeusza* toczy się w:

- a. Soplicowie
- b. Zaosiu
- c. Nowogródka
- d. Kownie

9. Wiersz Jana Kochanowskiego *Na zdrowie* należy do zbioru:

- a. fraszek
- b. pieśni
- c. psalmów
- d. trenów

10. Odbiorca listu to:

- a. korespondent
- b. adresat
- c. nadawca
- d. doręczyciel

11. Właściwym powodem wypędzenia pierwszych ludzi z raju było:

- a. nieposłuszeństwo
- b. chciwość
- c. głód
- d. apetyt na owoce

12. Biblijny wąż jest symbolem:

- a. uczciwości
- b. dobra
- c. pychy
- d. chytryści

Uzupełnij luki.

1. Do podanego tytułu lektury dopisz imię i nazwisko autora:

- a. *Powrót taty*
- b. *Mazurek Dąbrowskiego*
- c. *Bajka o rybaku i rybce*
- d. *Latarnik*
- e. *Szyfowe prace*

2. W puste miejsce wpisz tytuł utworu, którego akcja rozgrywa się :

- a. w cmentarnej kaplicy
- b. w starożytnym Rzymie
- c. w Afryce
- d. w okupowanej Warszawie

3. Zastosuj w zdaniu odpowiednie wyrażenie zaczerpnięte z mitologii (*istny labirynt, syzyfowa praca, po nitce do kłębka*) Uważaj, w niektórych wypadkach musisz zmienić formę.

- a. Zgubił się na Starym Mieście, którego uliczki tworzą
- b. Profesor trudził się heroicznie, ale wyuczenie tych nicponi było.....
- c. Szliśmy....., aż wykryliśmy sprawę zamieszania.

4. Do podanych wyrazów dopisz antonimy:

- a. pesymizm.....
- b. antypatia.....
- c. import.....
- d. miłość.....

5. Uzupełnij przysłowia i powiedzenia odpowiednim liczebnikiem.

- a. Nababka wróżyła.
- b.jaskółka wiosny nie czyni.
- c. Dzielić włos na.....
- d. Do.....razy sztuka.

Obok liczby wpisz odpowiednią literę.

1. Podane wyrażenia i zwroty połącz z odpowiednimi związkami frazeologicznymi.

1. od bardzo dawna	a. z biegiem lat
2. w miarę upływu czasu	b. od niepamiętnych lat
3. okres niepowodzeń, biedy	c. mieć swoje lata
4. być w odpowiednim wieku do czegoś	d. ktoś na to jak na lato
5. postarzyć się	e. chude lata
6. ktoś się chętnie na coś zgadza	f. posunąć się w latach

1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6.....

2. Rozpoznaj rodzaje wypowiedzeń. Połącz je z odpowiednimi nazwami.

1. W Soplicowie ruch wielki.	a. zdanie pojedyncze nierozwinięte
2. Każdy sobą zajęty śpieszył, gdzie kazali	b. zdanie bezpodmiotowe
3. On chrapał	c. równoważnik zdania
4. O towarzyszu sennym całkiem zapomniano	d. zdanie złożone

1..... 2..... 3..... 4.....

3. Wskaż cechy podanych utworów, wpisując obok nich odpowiednią literę.

<i>Latarnik</i>
<i>Pan Tadeusz</i>

- Utwór pisany trzynastozgłoskowcem.
- Utwór skromnych rozmiarów, jednowątkowy.
- Utwór należący do epiki.
- Posiada kilka punktów kulminacyjnych.
- Utwór pisany prozą.
- Daje szeroki obraz społeczeństwa w przełomowym momencie historycznym.
- Rozbudowany, wielowątkowy utwór.
- Ma jeden punkt kulminacyjny stanowiący zwrotny i decydujący moment w rozwoju zdarzeń.
- Przedstawia tylko pewien fragment życia bohatera.